

תוכן עניינים:

3	תקציר מנהלים
4-5	פחם, תיאור התעשייה
6-7	מיקום התעשייה ומאפייני האגלומרציה- החוף המזרחי
8	המוצרים העיקריים
9	אתגרי השוק בעידן הגלובלי
9-10	יעדי ייצוא
10-11	נמלי ייצוא
11	סיכום
12	ביבליוגרפיה

תקציר מנהלים.

בעבודה זו נסקור את תעשיית כריית הפחם במדינת אוסטרליה. אוסטרליה הינה מדינה בעלת ריכוז גדול של מרבצים ומשאבים טבעיים בין הגדולים בעולם (פחם, יהלומים, זהב, נחושת, נפט, גז טבעי, עפרת ברזל, עופרת וכו'). יתרון יחסי מרכזי בין אוסטרליה לשאר מדינות העולם הוא מיקומה של היבשת, התורם לייצוא משאבים טבעיים לעולם דרך הים. לכן ספנות וסחר בדרך זו מאוד מפותחים במדינה. כאן נבחן את יתרונות וחסרונות סחר זה, תרומתם לכלכלה המקומית ורלוונטיות בעולם הגלובלי של המאה ה-21.

אחד ממשאבים הטבעיים בהם עשירה אדמתה של אוסטרליה הינו פחם. פחם - המשאב ממנו מייצרים את מרבית החשמל בעולם, בנוסף אחד ממוצריה הוא - יצור ברזל, מתכת ופלדה, המבוקשים ביותר בשווקים האסיאתיים וביניהם: השוק הסיני, היפני והדרום קוריאני. מיקומה הגיאוגרפי של אוסטרליה מהווה יתרון משמעותי בהוזלת עלויות הובלה והופך זאת לכדאי. כמו כן קיים צפי להתגברות הביקוש מצד השווקים הנוספים המתעוררים באסיה.

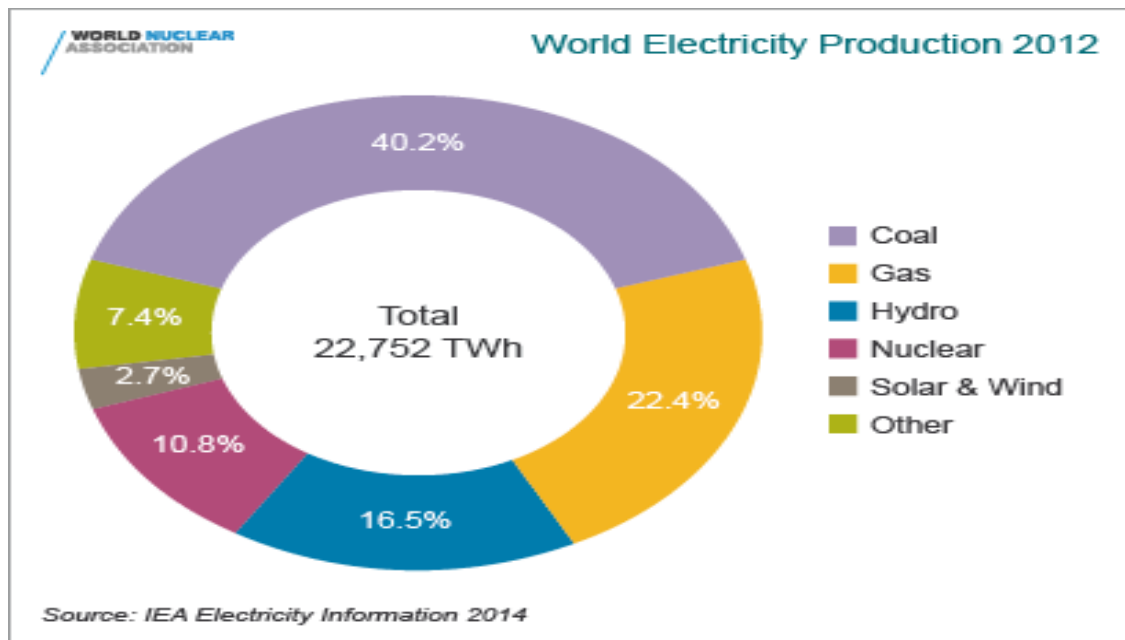
מרבית מהפחם נכרה במדינות מזרח אוסטרליה, ביניהן מדינות ניו סאות' וולש, קווינסלנד וויקטוריה. תעשיית הכרייה מהווה חלק של כ-8% מהתמ"ג האוסטרלי, כאשר 80% מהסקטור מופנה לייצוא. למעלה מ-50% מכלל היצוא האוסטרלי מיוחס לסקטור הכרייה. בין השווקים הגדולים אשר משמשים כמנוע הצמיחה של אוסטרליה וכלכלת אוסטרליה הוא התפתחות השוק האסייתי הגדול בקצב מהיר. כרגע, נראה כי כלכלת אוסטרליה תמשיך להסתמך על תעשיית הכרייה כתעשייה מובילה בתחום הייצוא.

פחם, תיאור התעשייה.

פחם, זהו שם כולל לשילוב של אטומים מסוג פחמן ומימן וכמויות קטנות של גופרית, מהם ניתן להפיק חשמל. פחם הינו חומר הגלם ממנו מייצרים גם פלדה וברזל מתכתי, בנוסף אפר פחם משמש לחקלאות כדשן מינרלי וכן לטיפול במי שפכים, בבניה וכו'. פחם הניע את גלגלי המהפכה התעשייתית במאה ה-19 אך רק במספר קטן של מדינות נמצאו מרבצי פחם שהכרייה והפקת הפחם בהן כדאית מבחינה כלכלית. המגבלה העיקרית המשפיעה על הכדאיות הכלכלית היא מיקום המרבץ ביחס לשוק ומהן עלויות השינוע מהמכרה אל השוק, עלויות אנרגיה הדרושות לכריית הפחם וכו'. כריית הפחם דורשת השקעה גדולה בתשתיות, לשינוע הפחם מן המכרה דרך רכבות ומסילות ברזל הנדרשות להקמה, בכדי להעביר למזח הנמל את הפחם שיועמס על ספינת צובר ומשם יונע אל

עבר מדינות השוק. אך סגולותיו של הפחם כדלק הזול מבין הדלקים המאובנים הופך את ההשקעה לכדאית ורווחית ביותר.¹

נכון לשנת 2012 השימוש בפחם בעולם כולו היה כמחצית מכל סוגי האנרגיה וביניהם גז טבעי, נפט, סולר וכו'. מה שמראה שישנה דרישה גבוהה מאוד לפחם בכל העולם כיוון שהיצור שלו אינו דורש השקעה רבה והופך את היצור לזול יותר. בנספח המצורף אנו רואים את אחוזי הפחם לעומת שאר סוגי האנרגיה שהיו בשימוש בשנה זו.

גם כיום, הפחם משמש לייצור של כמעט 40% מצריכת החשמל העולמית. העלייה המסחררת בביקוש לאנרגיה משמעה שהשימוש בפחם עולה, מה שהופך את אוסטרליה לכלכלה יציבה בזכות מצברים גדולים מאוד של פחם ונוחות הובלתם דרך הים. בתפוקת הפחם ברצועת החוף המזרחי באוסטרליה מוערכת בכ- 76 מיליארד טון אספקה, היכולה להספיק לכ- 200 שנה. הפחם משמש לייצור חשמל ובהתאם לכך מושפע היקף הייצוא של פחם מאוסטרליה אל השוק האסייתי בפרט ואל שאר חלקי העולם בכלל. הצרכניות הגדולות בעולם לפחם הן: מדינות ביבשת אסיה, מתוכם סין, יפן, דרום קוריאה וארצות הברית והקונה הגדולה

¹ משרד התשתיות, הדו"ח של גרינפיס, מחירו האמיתי של פחם, <http://www.tashtiot.co.il/wp-content/uploads/2010/07/true-cost-of-coal-he.pdf>